

Datum: 26.10.2024

Medij: Vesti

Rubrika: U fokusu

Autori: Đorđe Barović

Teme: Vojska Srbije

Naslov: Odani drugu, pušci i otadžbini

Naromena:

Površina: 1596

Strana: 10,11

МОДЕРНИ ВИТЕЗОВИ

ОСАМ ДЕЦЕНИЈА 63. ПАДОБРАНСКЕ БРИГАДЕ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

Први скок у Новом Саду

Прва класа Падобранске школе
Први падобрански скок у Србији изведен је 2. септембра 1926. на аеродому у Новом Саду. Извео га је потпоручник тадашње Југословенске војске Драгутин Долански са висине од 650 метара.

Већ 1938. године у Београду је одржана Прва међународна ваздухопловна изложба у оквиру које је на земунском аеродому изведен групни скок десет падобранца.

Међу њима је била и Катарина Матановић, прва жена падобраца у ондашњој Југославији све до 1941. године.
У том предратном периоду у Панчеву је отворена падобранска школа која је требало да у оружане снаге тадашње Југославије уврсти и ову војну формацију. Школа је 1941. пребачена у Нови Сад, али никада није оформљена посебна јединица.

У БРИГАДУ НЕ МОЖЕ СВАКО: 63. је једна од најбољих војних специјалних јединица у свету

Одани другу, пуши и отаџбини

Ветерани су увек ту

Момчило Минић
каже да му је неизмерна част
што је служио у
63. падобранској
бригади и да је
поносан на при-
падност овој је-
диници.

- Својим радом, и
у рату, али и у
миру показали
смо своју велику
љубав и оданост
Србији. Ветерани
63. падобранске
увек су ту када
затреба и
отаџбина на њих
увек може да ра-
чуна - поручује
Минић.

ПИШЕ: Ђорђе БАРОВИЋ

Одани су другу, пуши и отаџбини и важе за једну од најелитнијих војних специјалних јединица у свету. У ка-
сарни "Наредник-пилот Михаило Петровић" у Нишу, уз присуство најви-
ших званичника Србије, 63. падобранска бри-
гада Војске Србије недавно је прославила осам
десет година постојања.

Указом председника Србије, бригади је до-
делен Орден белог орла са мачевима трећег
степена за нарочите заслуге у изградњи систе-
ма одбране и извршавању безбедносних зада-
така. Ова јединица се већ поноси Орденом на-
родног хероја који је добила због заслуга у од-
брани од НАТО агресије 1999. године.

Братство

- Нека вам та беретка буде стални подстицај
да будете достојни братства у који сте примље-
ни. Следите своје командире, учите од њих,
попутште њихово искуство и никада не забо-
равите светле примере и традицију ваше је-
динице. Чврсто верујем да ће елитна 63. падо-
бранска бригада наставити да своје задатке из-
вршава у складу са највишим стандардима и

професионализмом. Чувај-
те дух своје јединице, јер је
он ваша највећа снага - по-
пурију је на свечаности Ми-
лош Вучевић, председник
Владе Србије.

Братство је реч коју са-
пносом изговора и Видоје
Ковачевић, пуковник у пен-
зији и некадашњи начелник
ратног штаба ове јединице
1999. године. Последњих
година успешно предводи
Удружење ветерана 63. па-
добранске бригаде.

- Братство је реч која нас
позвезде и због које се сви
припадници јединице осе-
ћају посебно. У бригади не
може свако. Али, када се
прође обука и када се добије значка падобран-
ца тада постаете део братства. Припадници
наше бригаде познати су по томе што своје са-
бориће не остављају ни у рату, али ни у миру.
Бројни су примери јунаштва током рата, али и
солидарности у мирнодопском периоду - ис-
вршавајући Ковачевић.

О том братству све-
доочи и несвакидаши
получават од пре неко-
лико година када је за-
става ветерана 63. па-
добранске бригаде и
буквално обишла свет.

- У време потпуне
изолације планете из-
зване короном наша
ветеранска застава са
обележјем Народног
хероја ипак је успела да
обиђе све континенте.
Путовала је ваздухом,
водом и копном и при-
падници јединице са
свих меридијана су је са
великим поносом до-
чекивали и испраћали.
Мислим да у свету не
постоји сличан пример

ПОВЕЗАНИ
И ПОСЛЕ
АКТИВНЕ
СЛУЖБЕ:
Видоје
Ковачевић

оданости јединици - прича
идејни творац ове идеје Мом-
чило Минић, који
са породицом већ четврт ве-
ка живи и ради у Бечу.

Његов син је недавно поло-
жио заклетву и са поносом ста-
вио црвену беретку, заштитни
знак ове јединице.

Историјат

Бригада је званично форми-
рана 14. октобра 1944. године у
војној бази код Барија у Итали-
ји. Јединица је данашњи назив
добила 1954. године, али је у тадашњој ЈНА
прошла трновит пут, у два наврата је рас-
формирана, најпре 1945., а затим и 1959. годи-
не. Формирана је такође још два пута 1953. и
1967. године.

- Септембра 1944. године у центру за обуку
Гравина започела је падобранска и диверзант-
ска обука курс из топографије, као и обука у
коришћењу свих врсти пешадијског наоружа-
ња из тог периода. Од 191 војника и стареши-
на који су завршили обуку формиран је I. па-
добрански батаљон. За команданта је постављен
поручник Чедомир Вранић - подсећа Благоје
Ковачевић.

Та прва група специјалаца је из Италије 1944.
године брдом предаћена у Дубровник, а 6. ја-
нуара стигла је у Београд. Међутим, средином
јула 1945. године I. падобрански батаљон је рас-
формиран.

У периоду од 1946. до 1950. у Новом Саду је
постојао падобрански курс Команде ваздух-
пловства, а по наређењу Генералштаба 1946. год-
ине у Белој Цркви је формиран 46. падобран-
ски батаљон. Због тадашње кризе са Совјетским
савезом и могуће агресије са истока, у јануару
батаљон је дислокиран у Мостар.

Наредбом ВКОС бр. 200 од 5. фебруара 1953. у
Шапцу је формирана 63. падобранска бригада.
Марта следеће године је враћена у Нови Сад.
Због тадашње процене да у будућим ратови-

Ветерани са премијером и другим званичницима на прослави јубилеја

Datum: 26.10.2024

Medij: Vesti

Rubrika: U fokusu

Autori: Đorđe Barović

Teme: Vojska Srbije

Naslov: Odani drugu, rušci i otadžbini

Naromena:

Površina: 1596

Strana: 10,11

FOTOGRAFIJE: MINISTARSTVO ODBRANE, UDRUŽENJE VETERANA 63. PADOBRANSKE BRIGADE, PRIVATNA ARHIVA

БРОЈНА
ОДЛИЧА:
Бригада се
поноси
Орденом
народног
хероја

Припадници елитне јединице познати по јунаштву током рата и солидарности у мирнодопском периоду

ОПИСАНО БРОЈНА ДЕЈСТВА:
Момчило Минић (у средини)
на једној од промоција

ма неће бити потребне веће падобранске јединице, крајем 1959. по наредбу Генералштаба ЈНА 63. падобранска бригада је расформирана и од ње су

формирана три самостална падобранска батаљона: 159. падобрански батаљон у Скопљу, 127. падобрански батаљон у Батајници и 148.

падобрански батаљон у Цркљу.

Провера
пред скок
1977. године

Потукли Орића и странце на Космету

Ковачевић додаје да је поводом 80 година од оснивања, представљена још једна књига о јединици - "63. падобранска бригада - модерни српски витезови".

- Имали смо част и задовољство да све оне догађаје који су малтене не-познати нашој јавности претворимо у књигу која је првенствено намењена млађој популацији - наводи Ковачевић.

Књига је свечано представљена 12. октобра у Дому војске у Нишу, а између корица нашло се до сада широј јавности више операција ове бригаде.

Међу тим акцијама је спасавање пилота из Сплитског канала или чување имовине у опколјеном Ваздухопловном заводу Змај у Загребу.

Ипак, шира јавност не зна да је управо ова бригада 1993. године до ногу потукла јединице под командом Насера Орића.

- Интервенција је уследила после низа напада на српска села у околини Сребренице. Толико смо били успешни у тој акцији да смо буквально ушли у град. Али, интервенисана је француски генерал Филип Морион, тадашњи командант Унпрофора у БиХ и ми смо се братили - открива Ковачевић.

Као ратни командант Штаба јединице, са поносом се присећа 1999. године када су учествовали у одбрани отаџбине, на самој граници са Албанијом.

Тамо су схватили да се не боре само против тзв. ОВК, већ и против ин-

структора и припадника неких од најелитнијих специјалних јединица земаља запада, али и одреда муахадина.

- Борили смо део границе на Проклетијама и током 1998. године смо помогали у спречавању илегалног наоружавања. Током тим месеци смо да се боримо и против припадника разних специјалних јединица, од Легије странца до специјалаца из Немачке. Било је у редовима терориста и добровољаца из Хрватске, БиХ, али и муахадина.

ИСКАЗАЛИ ХРАБРОСТ:
Припадници јединице
на терену

ОДБРАНА ОТАЏБИНЕ: 1999. је чувана граница

Филмске акције

За 63. падобранску бригаду Војске Србије везује се читав низ готово нестварних, филмских прича из рата. И већина је тачна.

Једна од њих је да су током рата у Хрватској, у више наврата успели да заробе ратне заставе неколико специјалних јединица Хрватске војске. Ковачевић потврђује ову причу.

- Неколико хрватских застава је заробљено. Једна на подручју Мостара, друга на подручју Чапљине и на још неким ратиштима у Хрватској. Највећи пораз за неку је-

диницу је када јој непријатељ зароби ратну заставу. То је истовремено и једна од највећих победа за јединицу која то учини - објашњава овај пуковник у пензији. Ипак, још поноснији је на исказану храброст јединице током 1998. а затим и 1999. године.

О том периоду сведочи и роман "63. - тренутак вечноћи", ратног ветерана ове јединице Момчила Минића. То је заправо други аутентичан запис о ратним акцијама јединице. Први је "Небеска рука" у којој је Минић описао ангажовање ове јединице 1991. и 1992. године.

- Књигу сам посветио нашим палим саборцима. Желео сам да се

њихова имена и храброст никада не забораве. Настаје је роман који описује шта смо сви видели и доживели током НАТО агресије. Нисам желео да улепшавам или сакривам стварност, већ сам је описан онаквом каквом је и била тих месеци на самој граници са Албанијом - прича Минић.

Овај роман је пре неколико година добио престижну награду Златни вitez.

